

פרסום אקדמי בשלבים המוקדמים של המחקר – הבטים מרכזיים

[הנתונים שלהלן מתבססים בין השאר על סקירה שנתן ד"ר אהוד לם במסגרת המועדון]

מגוון רחב של שיקולים נוגעים להבטים השונים של הפרסום האקדמי ונכונים בעיקר לאלה שעושים צעדים ראשונים בתחום. הסיכוי של מי שמתחיל היום לימודי דוקטורט להמשיך באופן ראוי את המסלול עם סיום הדוקטורט (כלומר להצליח במכרזי הפוסט והתקן) קשור באופן קריטי בהפנמה מוקדמת של כמה כללים יסודיים.

מדובר בתחום דינמי ובעל רמה גבוהה של שונות. כולנו מוצאים עצמינו לאורך הדרך בחיפוש אחר מידע רלבנטי, אלא שמעבר לאמירות מאוד כלליות וטריוויאליות, מה שנכון בתחום אחד לא נכון במשנהו, מה שנכון ביחס לכתב עת אחד לא נכון ביחס לאחר ויתכן מאוד שגם מה שהיה נכון לפני שנתיים במקום מסוים כבר לא תקף מאז שהתחלפו העורכים וכו'. לכן חשוב להיות מאוד ממוקדים ומדויקים בשאלות שמעלים ובררנים וזהירים ביחס לתשובות שמקבלים.

על השאלה הכללית מתי נכון להתחיל לחשוב על פרסום מאמרים במהלך הדוקטורט אין תשובה מוסכמת אחת. נסיון השנים האחרונות מלמד אותנו בבירור שכדאי להתחיל לעבוד מוקדם ככל האפשר על פרסום בכתבי עת, מה עוד שמדובר בפרוצדורה שלוקחת זמן, ובעיקר בשלבים הראשונים של הקריירה כשמדובר בכותבים פחות מקושרים ופחות מוכרים.

שאלה קריטית במדעי הרוח קשורה בסוגיות שנוגעות לפרסום ספר, במיוחד כזה שמבוסס על הדוקטורט, אל מול ההשקעה בפרסום מאמרים. גם כאן התשובה לא אחידה ונובעת ממידת הבשלות של הכתיבה, מהיחס בין פרסום בהוצאות ראויות ונחשבות לבין פרסום בהוצאות לא-סלקטיביות שגובות כסף לכיסוי העלויות, ומהפרופורציות של המאמץ והרווח בין פרסום מונג'רף לפרסום מאמרים. בשורה התחתונה, ברוב המקרים, נראה שעיקר המאמץ כיום צריך להיות מופנה לפרסום של מאמרים.

כמה נקודות כלליות למחשבה:

- בבחירת הבמה הנכונה לפרסום המחקר שלכם כדאי לחשוב בין השאר על כך שהפרסום נועד לייצר את הרשת החברתית שבתוכה רוצים לפעול, לזכות בחשיפה בקרב האנשים שהכותב היה רוצה שיכירו את עבודתו. מבחינה זו המקום הראשון לכוון אליו הם כתבי העת שאתם בעצמכם עוקבים אחריהם.
- הצורך לבחור במסלול של מחקר ופרסום שיוכל להוביל בסופו של דבר ליצירה של "נרטיב המחקר" שלכם, כלומר שיוכל להצביע על קוהרנטיות מסויימת גם אם מדובר במחקר רב מוקדי. לא קל להרים את הראש במהלך הדוקטורט ולנסות לחשוב באיזו מסגרת-על המחקר שלכם משתלב ולאן הוא עלול להוביל אתכם ביום שאחרי. ובכל זאת יש רגעים שיכולים להוות שעת כושר לכך וכדאי לנצל אותם. תחשבו על הצורך שמתעורר לעתים קרובות בשנה האחרונה של הדוקטורט ובמהלך השיפוט לכתוב הצעות מחקר לפוסט שבין היתר אמור להצביע על כיווני מחקר חדשים.
- החשיבות הרבה שבבחירה נכונה של דוגמת המחקר שאותה אתם מצרפים לאפליקציות השונות שאתם מכינים, ואת הצורך להתאים אותה לקהל היעד הנכון בהתאם לאופי

המלגה או המשרה שאליהם אתם פונים. פרק שטרם פורסם יכול להיות אפקטיבי לא פחות מאשר מאמר לא רלבנטי או לא טוב מספיק.

- חשיבות ההכרות המוקדמת עם כתבי העת שבהם אתם מנסים לפרסם. לא מעט מידע מופיע בדפי הבית, וחשוב לקרוא ברצינות את ההנחיות. מידע נוסף מופיע באתרים שונים. למשל באתר ששייך לגוגל סקולר ומספק דירוג כתבי עת על פי תחומים או בבלוג של אנדרו קליסון

Google Scholar Metrics (H5-index)

https://scholar.google.com/citations?view_op=top_venues

Andrew Cullison – Journal Surveys

<http://www.andrewcullison.com/journal-surveys/>

מומלצת גם הסקירה הכללית הזו:

<http://blogs.lse.ac.uk/impactofsocialsciences/2016/11/10/choose-your-journal-carefully/>

- כללית דירוג כתבי העת במדעי הרוח ממוסד הרבה פחות מאשר במדעים והשימוש באימפקט-פקטור לא באמת רלבנטי. בדרך להערכה כללית ביחס לרמת הפרסטיז'ה של הבמות בהם חותרים לפרסם, ניתן להניח ככלל הייררכייה שבה כתבי העת המדורגים גבוה ביותר הם אלה שתחומיהם הם הכלליים ביותר והיוקרה פוחתת ככל שמדובר בחלוקות לתתי תחומים פרטניים. ההגיון כמובן הוא שככל שמדובר בכתב עת כללי יותר (Journal of Philosophy) כך הוא מקבל יותר מאמרים ונוקט בסלקציה גבוהה יותר מאשר כתב עת שעוסק מראש בנושאי נישא (Journal of Philosophy of Education).